

آیین نامه اجرایی متناسب سازی حقوق بازنشستگان

شماره تصویب نامه: ۶۸۹۶۹/ت/۶۲۷۷۰هـ

تاریخ: ۱۴۰۳/۵/۱

مرجع تصویب: هیئت وزیران

دستگاه های مجری: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح- سازمان اداری و استخدامی کشور- سازمان برنامه و بودجه کشور

آیین نامه اجرایی متناسب سازی حقوق بازنشستگان

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۴/۶ به پیشنهاد مشترک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بند (ر) ماده (۲۸) قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳، آیین نامه اجرایی متناسب سازی حقوق بازنشستگان را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- قانون: قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳.

۲- صندوق های بازنشستگی: کلیه سازمان ها و صندوق های بیمه و بازنشستگی مشمول بند (ر) موضوع ماده (۲۸) قانون.

۳- حقوق بازنشستگی: وجوهی که با توجه به قوانین و مقررات مربوط به صندوق بازنشستگی صندوق ذی ربط، تحت این عنوان و یا به عنوان مستمری، حسب مورد به بیمه شده، بازنشسته، از کارافتاده کلی و یا بازماندگان بیمه شده متوفی (به استثنای کمک هزینه عائله مندی و اولاد و سایر مزایای جانبی غیرمشمول کسورات بیمه و بازنشستگی) پرداخت می گردد.

۴- شاغل: فردی که به تبع اشتغال و از طریق کارفرمای ذیربط و با پرداخت حق بیمه مربوط مطابق با قوانین و مقررات، مشترک فعال یکی از صندوق های بازنشستگی محسوب می گردد.

۵- شاغلان مشابه و همطراز: شاغلانی که به لحاظ نظام جبران خدمات و همچنین از لحاظ پایه، رتبه، مرتبه، طبقه، درجه، گروه و یا سایر عناوین مشابه با رعایت احکام این آیین نامه، دارای وضعیت یکسان یا ویژگی های مشترک با شغل فرد بازنشسته در زمان اشتغال وی باشند.

۶ (با اصلاحیه مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۲۶) - مابه التفاوت: اختلاف رقم بین مبلغ حقوق بازنشستگی هر فرد با نود درصد (۹۰٪) میانگین حقوق و فوق العاده های مشمول کسور شاغلان مشابه و همطراز.^[۱]

ماده ۲- صندوق های بازنشستگی مکلفند از ابتدای سال ۱۴۰۳ و در حدود اعتبارات مصوب مربوط، حقوق بازنشستگی مشمولین صندوق خود را با رعایت این آیین نامه و سایر قوانین و مقررات مربوط متناسب سازی نمایند.

تبصره - منابع حاصل از بند (ر) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور صرفاً بابت اجرای متناسب سازی حقوق بازنشستگان لشکری، کشوری و صندوق فولاد و اعتبار متناظر آن در قوانین بودجه سنوات آتی هزینه خواهد شد.

ماده ۳- کلیه بیمه شدگانی که مطابق با قوانین و مقررات صندوق بازنشستگی ذیربط تا پایان سال ۱۴۰۲ مشمول دریافت حقوق بازنشستگی شده اند، در سال ۱۴۰۳ مشمول متناسب سازی موضوع این آیین نامه می باشند.

مرجع تصویب: هیئت وزیران

تبصره ۱- مبنای تعیین مابه‌التفاوت و همچنین ملاک تشخیص حقوق و فوق‌العاده‌های مشمول کسور شاغلان مشابه و هم‌پراز برای متناسب سازی حقوق بازنشستگان که تا پایان سال ۱۴۰۲، حقوق بازنشستگی آنان برقرار شده است، در ابتدای سال ۱۴۰۳ و پس از اعمال افزایش ضریب سنواتی برای حقوق شاغلان و بازنشستگان و با رعایت بندهای (۳)، (۵) و (۶) ماده (۱) این آیین‌نامه می‌باشد.

تبصره ۲- اجرای متناسب‌سازی برای افرادی که حقوق بازنشستگی آنان در سال‌های ۱۴۰۳ و پس از آن تا پایان سال ۱۴۰۴ برقرار می‌شود، در سقف اعتبارات پیش‌بینی شده در قوانین بودجه سنوات آتی و با رعایت مفاد این آیین‌نامه خواهد بود.

ماده ۴- سازمان اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور ظرف دو ماه و با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح، دستگاه‌های اجرایی و صندوق بازنشستگی ذیربط (حسب مورد)، در رابطه با مشمولین قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، قانون استخدام کشوری و سایر دستگاه‌های دارای قوانین و مقررات خاص استخدامی که پرداخت حقوق و مزایای کارکنان آنان مشمول دریافت مجوز یا نظارت سازمان اداری و استخدامی می‌باشد، جداول مربوط به نحوه شناسایی و طبقه‌بندی بازنشستگان را بر اساس مبلغ کسور پرداختی توسط شاغلان مشابه و هم‌پراز در پایه، رتبه، مرتبه، طبقه، درجه، گروه و یا سایر عناوین مشابه و با ملاک (۳۰) سال سابقه بیمه‌پردازی تهیه نموده و به صندوق بازنشستگی ذیربط ابلاغ می‌نمایند به نحوی که با توجه به تنوع گروه‌های شاغلین و بازنشستگان نظیر فرهنگیان مشمول رتبه‌بندی، اعضای هیئت علمی و قضات، جداول به طور جداگانه تنظیم و ابلاغ شود.

تبصره ۱- در مواردی که براساس قوانین و مقررات مربوط، حقوق و اقلام مشمول کسور بازنشستگی شاغلان در پایان سال ۱۴۰۲ مشمول دذریافت مجوز یا نظارت سازمان اداری و استخدامی کشور نباشد، تهیه جداول مذکور در این ماده در مهلت مذکور و به روش یادشده (با رعایت میانگین سرانه ماهانه پرداختی برای متناسب‌سازی بر اساس تعداد بازنشستگان مشمول صندوق بازنشستگی کشوری و لشکری در قانون بودجه کل کشور) برعهده هیئت امنای عالی‌ترین رکن تصمیم‌گیرنده در صندوق بازنشستگی ذیربط می‌باشد.

تبصره ۲ (با اصلاحیه مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۲۶) - در مواردی که بنگاه‌ها و شرکت‌های دولتی واگذار گردیده‌اند اجرای متناسب‌سازی بازنشستگان آنها به ترتیب زیر و حداکثر تا سقف هفت برابر حداقل حقوق کارکنان مندرج در قانون بودجه سناتی و یا حداقل دستمزد مشمولین قانون کار (حسب مورد) انجام می‌شود:^[۲]

الف- در مورد کارکنانی که قبل از واگذاری بازنشسته شده‌اند، بر اساس جداول موضوع ماده (۴) با فرض تداوم دولتی بودن بنگاه یا شرکت دولتی متناسب‌سازی صورت می‌گیرد.

ب (با اصلاحیه مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۲۶) - در مورد کارکنانی که بعد از واگذاری بازنشسته شده یا می‌شوند و در اجرای تبصره (۱) ماده (۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری صندوق قبلی خویش را حفظ نموده‌اند، براساس نسبت مستمری بازنشسته به حداقل دستمزد همان سال با نود درصد (۹۰٪) نسبت اولین مستمری بازنشستگی به حداقل دستمزد سال برقراری مستمری که توسط هیئت امنای صندوق ذیربط با رعایت این آئین‌نامه ابلاغ می‌شود، متناسب‌سازی صورت می‌گیرد.^[۳]

پ- در مورد سایر کارکنان که پس از واگذاری صندوق خود را تغییر داده‌اند متناسب‌سازی طبق مقررات مورد عمل صندوق جدید انجام می‌شود.

تبصره ۳- در مورد بازنشستگان سازمان‌هایی که منحل شده‌اند بر اساس جداول موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه، با فرض تداوم حیات آخرین دستگاه زمان اشتغال، متناسب‌سازی انجام می‌گیرد.

تبصره ۴- در مورد بازنشستگان خویش فرمای مشمول بند (الف) ماده (۶) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵ بر اساس جداول موضوع ماده (۴) این آیین نامه با فرض تداوم اشتغال در آخرین دستگاه مربوط، متناسب سازی انجام می گیرد.

ماده ۵- سهم سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح از منابع مندرج در قانون بودجه سال های ۱۴۰۳، ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵ برای متناسب سازی با توجه به سرانه ماهانه منظور شده برای بازنشستگان کشوری با رعایت تبصره (۳) ماده (۱۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر قوانین و مقررات مربوط، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور تعیین می شود.

ماده ۶ (با اصلاحیه مورخ ۲۶/۰۹/۱۴۰۳) - صندوق بازنشستگی ذیربط مکلف است بر اساس جداول و ضوابط ابلاغی موضوع ماده (۴) و در سقف اعتبار ابلاغی ضمن اصلاح احکام، نسبت به پرداخت چهل درصد (۴۰٪) مابه التفاوت مربوط به هر فرد مشمول، با رعایت مفاد این آئین نامه از تاریخ ۱۴۰۳/۹/۱ اقدام نماید. مابه التفاوت مبالغ پرداختی بابت متناسب سازی از تاریخ ۱۴۰۳/۱/۱ لغایت ۱۴۰۳/۰۸/۳۰ با پیش بینی اعتبار در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور، در طول سال آینده پرداخت خواهد شد.^[۴]

تبصره ۱ (با اصلاحیه مورخ ۲۶/۰۹/۱۴۰۳) - با توجه به حکم مقرر در بندهای (ت) و (ج) ماده (۱۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت، پرداخت مابه التفاوت توسط صندوق های بازنشستگی کشوری، لشکری و فولاد که برای متناسب سازی از اعتبارات مندرج در قانون بودجه کل کشور استفاده می نمایند، صرفاً در حدود اعتبارات مصوب مربوط در قوانین بودجه سنواتی و سیر مراحل قانونی تخصیص اعتبار می باشد.^[۵]

تبصره ۲ (با اصلاحیه مورخ ۲۶/۰۹/۱۴۰۳) - مبلغ مابه التفاوت پرداختی بابت متناسب سازی به صورت جداگانه در احکام صادره سوی صندوق بازنشستگی ذیربط، درج و مشمول افزایش ضریب ریالی سنواتی حقوق می گردد.^[۶]

تبصره ۳- صندوق های بازنشستگی که از اعتبارات مندرج در قوانین بودجه کل کشور برای اجرای متناسب سازی استفاده نمی کنند، می توانند از محل منابع خود و با تصویب هیئت امنا و یا بالاترین رکن تصمیم گیرنده خود و با رعایت سایر احکام مندرج در این آیین نامه نسبت به انجام متناسب سازی و پرداخت مابه التفاوت (با رعایت میانگین سرانه ماهانه پرداختی برای متناسب سازی براساس تعداد بازنشستگان مشمول صندوق بازنشستگی کشوری و لشکری در قانون بودجه کل کشور) اقدام نمایند.

ماده ۷ (با اصلاحیه مورخ ۲۶/۰۹/۱۴۰۳) - در سال ۱۴۰۳ به منظور برقراری عدالت در پرداخت حقوق بازنشستگان، مستمری بگیریان و وظیفه بگیریان صندوق های بازنشستگی کشوری، لشکری و فولاد، مشمولانی که با اجرای مفاد این آئین نامه، حقوق آنها افزایش نیافته و یا کمتر از ده درصد (۱۰٪) حداقل حقوق موضوع جزء (۱-۲) بند (الف) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور افزایش یابد، تا مبلغ ده درصد (۱۰٪) حداقل حقوق یاد شده تا پایان سال ۱۴۰۳ به عنوان «کمک معیشت» به طور ثابت از محل اعتبارات مصوب مربوطه و عنداللزوم از محل جابجایی اعتبارات مطابق با قوانین و مقررات پرداخت می گردد. مبلغ علی الحساب موضوع تصویب نامه شماره ۵۶۳۰۶/ت/۶۲۷۷۰هـ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۴ پس از صدور احکام قطعی متناسب سازی بر این اساس اعمال حساب می گردد.^[۷]

ماده ۸- نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه برعهده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح (حسب مورد) می باشد. کلیه دستگاه های اجرایی ذی ربط و صندوق های بازنشستگی مشمول به استثنای سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح و صندوق بازنشستگی وزارت اطلاعات مکلفند نسبت به ارسال گزارش و اطلاعات مربوط به نحوه اجرای این آیین نامه به وزارتخانه های مذکور اقدام نمایند.

۱. متن قبل از اصلاح ۱: اختلاف رقم بین مبلغ حقوق بازنشستگی هر فرد با نود درصد (۹۰٪) میانگین مبلغ حقوق و فوق العاده های مشمول کسور شاغلان مشابه و همپراز پس از کسر حق بیمه سهم فرد و مالیات بر درآمد با رعایت بند (ث) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور. متن قبل از اصلاح ۲: مابه التفاوت: اختلاف رقم بین مبلغ حقوق بازنشستگی هر فرد با نود درصد (۹۰٪) میانگین مبلغ خالص حقوق و فوق العاده های مشمول کسور شاغلان مشابه و همپراز.
۲. متن قبل از اصلاح: در مواردی که بنگاه ها و شرکت های دولتی واگذار گردیده اند، اجرای متناسب سازی بازنشستگان آنها به ترتیب زیر انجام می شود:
۳. در مورد کارکنانی که بعد از واگذاری بازنشسته شده یا می شوند و در اجرای تبصره (۱) ماده (۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری صندوق قبلی خویش را حفظ نموده اند، بر اساس جدول خاصی که در سقف اعتبارات مربوط و متناسب با حقوق شاغلان بعد از واگذاری با رعایت این آیین نامه توسط هیئت امنای صندوق ذی ربط ابلاغ می شود متناسب سازی صورت می گیرد.
۴. صندوق بازنشستگی ذی ربط مکلف است بر اساس جداول ابلاغی موضوع ماده (۴) و احکام این آیین نامه و در سقف اعتبار ابلاغی، ضمن اصلاح احکام از ابتدای سال ۱۴۰۳، چهل درصد (۴۰٪) مابه التفاوت مربوط به هر فرد بازنشسته را با رعایت مفاد این آیین نامه در سال ۱۴۰۳ محاسبه و پرداخت نماید. چنانچه منابع مورد نیاز برای پرداخت درصد مابه التفاوت مذکور از منابع پیش بینی شده بیشتر باشد، به عنوان دیون، تلقی شده و در سنوات آتی پرداخت می گردد.
۵. تبصره ۱- با توجه به حکم مقرر در ماده (۷۱) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵ و بند (۲) ماده (۲۹) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳، پرداخت مابه التفاوت توسط صندوق های بازنشستگی کشوری، لشکری و فولاد که از اعتبارات مندرج در قانون بودجه کشور برای متناسب سازی استفاده می کنند صرفاً در حدود اعتبارات مصوب مربوط و منابع وصولی مربوط در قوانین بودجه سنواتی و سیر مراحل قانونی تخصیص اعتبار می باشد.
۶. تبصره ۲- مبلغ مابه التفاوت پرداختی به صورت جداگانه در احکام صادره از سوی صندوق بازنشستگی ذی ربط، درج و مشمول افزایش ضریب ریالی سنواتی حقوق می گردد.
۷. مبلغ پرداختی ماهانه به میزان ده میلیون (۱۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال موضوع تصویب نامه شماره ۵۶۳۰۶/ت/۶۲۷۷۰هـ مورخ ۱۴۰۳/۴/۴ به صورت علی الحساب به حساب بازنشستگان کشوری، لشکری و صندوق فولاد که تا پایان سال ۱۴۰۲ بازنشسته شده اند واریز خواهد شد. صندوق های بازنشستگی مکلفند پس از صدور قطعی احکام متناسب سازی، اعمال حساب نموده و نسبت به تسویه مبلغ علی الحساب اقدام نمایند. مبالغ مذکور با اعلام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین اعتبار و به صندوق ذی ربط ابلاغ می گردد. شیوه اعمال حساب در مورد افرادی که طبق احکام صادره کمتر از مبلغ مذکور به آنها تعلق می گیرد با پیشنهاد مشترک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیئت وزیران می رسد.